गाउँ सभा बैठकमा २०८० साल अषाढ १० गते आइतवारका दिन
उपाध्यक्ष रिम झम कुमारी भगतले प्रस्तुत गर्नु भएको

आ व २०८०/०८१ को वा र्षक
नीति तथा कार्यक्रम र वजेट

हरिनगर गाँउपा लका
गाउँ कार्यपा लकाको कार्यालय
हरिनगरा, सुनसरी

कोशी प्रदेश, नेपाल

आदरणीय गाउँ सभा अध्यक्षज्यू!

यस गरिमामय सभामा उपस्थित गाउँ सभा सद्स्यज्यूहरु !

१. यस हरिनगर गाउँपालकाको नियमत चौधौं गाउँसभा अधवेशनमा आ.व. २०८०/०८१ को वार्षक नीति, कार्यक्रम तथा वजेट समारोहमा उपस्थित कर्मचारी मत्रहरु र देश वदेशमा रहनु भएका हरिनगर गाउँपालकाका आम जनसमुदायहरु, यहाँहरु सबैलाई हार्दिक स्वागत गर्दछु ।

२. यस सभा मार्फत सर्बप्रथम नेपाल राष्ट्र निर्माण, राष्ट्रिय स्वाधनता, तथा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था प्राप्ति र त्यसैको जगमा समृद्ध राष्ट्र निर्माण गर्नका लाग बलदानीपूर्ण आन्दोलनहरुमा प्राण आहुती दिनु भएका सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात वीर शहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धा सुमन अर्पण गर्दछु ।

३. नेपालको संवधानले तीन तहमा राज्यको पुनर्संरचना गरी राज्य शक्तिको बाँडफाँड गरेको र तिनै तहका सरकारहरुको कार्य जिम्मेवारी, उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता सुनिश्चित गरेको व्यहोरा वदितै छ । तीनै तहका सरकारहरुले आफ्नो कार्य जिम्मेवारी भत्रका वषयहरु कार्यान्वयन गर्न नीति, कार्यक्रम र बजेट निर्माण गरी तत् तत् तहका वधायिका समक्ष पेश गर्नु पर्ने संवैधानिक व्यवस्था अनुरुप ६ वटा आ.व.को निरन्तर रुपमा बजेट नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरी आज सातौं पटक यस हरिनगर गाउँपालकाको आगामी आ.व. २०८०/०८१ को वार्षक नीति, कार्यक्रम र वार्षक बजेट यस सम्मानित सभामा छलफल र स्विकृतिका लाग प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई गर्वको अनुभुति भएको छ।

४. वर्तमान अवस्थामा मुलुकको अर्थतन्त्रमा देखएको आर्थक समस्या र चुनौतिलाई मध्यनजरमा राखी नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदानको घट्दो आकार र यस गाउँपालकाको आन्तरिक आय समेतका आधारमा यस गाउँपालकाका आम नागरिकहरुको वकास र समृद्धको चाहनालाई सम्वोधन गर्दै वकासमा पछि परेका समान्तकृत समुदाय र क्षेत्रलाई पहुँचमा पुरयाउने गरी आगामी आ.व. को बजेट तथा कार्यक्रम लक्षत गरेको छु ।

५. आ.व. २०८०/०८१ को लाग यो वकास योजना तर्जुमा गर्दा हामीले वश्वव्यापी रुपमा बढ्दै गएको मूल्य वृद्ध, समसामयिक आर्थक तथा सामाजिक अवस्था, नेपालको संवधानको अनुसुच ८ र ९ मा व्यवस्था गरिएका स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधकारको सुची, मौलक हक, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वत्त आयोग ऐन, २०७४ अन्तर सरकारी वत्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ स्थानीय तहमा बजेट तर्जूमा सम्वन्धी मार्ग दर्शन, आर्थक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ती हस्तान्तरण सम्बन्धि निर्देशका, संघीय तथा प्रदेश सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थक तथा वत्तय नीतिहरु, नेपाल सरकारको चालु आ.व.धक योजनामा लेखएका लक्ष्य, उद्देश्य तथा नीतिहरु, वद्यमान ऐन, नियमहरु, वकासका समसामयिक मुद्दाहरु, यस पालकामा क्रयाशील राजनैतिक दल, यस क्षेत्रबाट निर्वाचत प्रतिनिधका सभाका माननिय सभासद तथा प्रदेश सभाका सभासदज्यूहरुको सल्लाह सुझाव, साझेदार संघ संस्था, वद्वत वर्ग, नागरिक समाजको राय सुझाव तथा स्थानीय आ.व.श्यकतालाई प्रमुख आधारका रुपमा लएका छौं।

६. आगामी आ.व.को बजेट भौतिक पूर्वाधारको वकासका अलावा दिगो वकासको अवधारणालाई आत्मसात गर्दै आम जनताको मानव वकासमा वशेष टेवा दिने गरी अघि सारिएको व्यहोरा यस सभामा जानकारी गराउन चाहन्छु।वकासको पहिलो फड्को त्यस क्षेत्रको पूर्वाधार वकास नै हो भने वकासको अन्तिम लक्ष्य भनेकै आम नागरिकको जीवनमा देखने सुखीपन र समृद्ध हो भन्ने कुरा यहाँहरु समक्ष निवेदन गर्न चाहन्छु।अवको हाम्रो वकासको गन्तव्य शक्षा, स्वास्थ्य, कृष वकास, सहकारी क्षेत्रको सुधार, निजी क्षेत्रको सहभागता गर्दै समत पूँजीको कुशल एवम् औचत्यपूर्ण परिचालनका माध्यमबाट हरेक घर परिवारको प्रत्यक्ष वा परोक्ष रुपमा आर्थक समुन्नति गराउने गरी कार्यक्रम तथा आयोजनाहरु र वकासका क्रयाकलापहरु सञ्चालन गर्ने गराउने नीति अघि सारेको छु।

७. यो आ.व.को निति तथा कार्यक्रम र बजेट लैङ्गकमैत्री, सुशासनको प्रत्याभूति, रोजगारी सर्जना सहितको आर्थक वकास, धार्मक सांस्कृतिक तथा सामुदायिक सद्भभाव सहितको वकास नीति अपनाइ सोही अनुरुपको कार्यक्रम र आयोजनाहरुको प्रस्ताव अगाड सारेको छु ।

८. यो वजेटले हरिनगर गाउँपालकामा बसोबास गर्ने आम नागरिकहरुको आशा र इच्छालाई सम्वोधन गर्ने प्रयत्नका साथै स्थानीय सरकारको तर्फबाट जनताको भरोसा प्राप्त गरी लोकतन्त्रको जग बलयो बनाउने कार्यमा सघाउ पुग्नेछ भन्ने अपेक्षा गरेकोछु ।

९. क्षेत्रगत वजेट वनियोजनका हिसाबले पूर्वाधार वकास, आर्थक वकास, सामाजिक वकास, वातावरण तथा वपद व्यवस्थापन र सुशासन तथा संस्थागत वकास समेत पाँच वटै क्षेत्रको वकासलाई समुचत सम्वोधन गर्ने प्रयास गरेको छु ।

१०. आजभन्दा पाँच वर्ष अघिको यस गाउँपालकाको वकासको अवस्था कस्तो थयो र आजको वकासको अवस्था कस्तो छ भन्ने कुरामा सबै सभासदज्यूहरुमा पूर्ण रुपमा छर्लङ्ग नै छ।सरकार भनेकै वकासको सम्वाहक हो।त्यसमा पनि स्थानीय सरकार भनेको जनताको सुख दु:खसँग प्रत्यक्ष संलग्न रहने घरदैलोको सरकार भएकोले जनताका स-साना पर मार्काहरुलाई समेत सम्वोधन गर्नु हाम्रो प्रमुख दायित्व हो भन्ने कुरालाई हेक्का राखी यो बजेटलाई सक्दो जनमुखी बनाउने प्रयास गरेको छु ।यस अर्थमा बजेट वतरणमुखी अति खण्डिकृत स-साना आकारमा छर्ने हाम्रो रहर नभई बाध्यता हो भन्ने कुरा मनन गरी दिन हुन यस गरिमामय सभामा निवेदन गर्न चाहन्छु।यद्धप हामीले यो बजेट तर्जुमा गर्दा अनावश्यक खण्डिकरणलाई निरुत्साहित गर्ने नीति कायमै राखएको व्यहोरा समेत सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु।

आदरणीय गाउँसभाध्यक्षज्यू

अव म चालु आ.व. २०७९/०८० को वार्षक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयनको वर्तमान अवस्थाका सन्दर्भमा संक्षप्तमा समीक्षा गर्न चाहन्छु ।

११. पुर्वाधार वकासः वगत आर्थक वर्षसम्मको हाम्रो वकास प्रयासको मूल एजेण्डा नै यस गाउँपालकाको पूर्वाधार वकासमा केन्द्रित रहेको र यस क्षेत्रमा हामीले अब्वल सफलता हासल गरेको सबैले अनुभूत गरेका नै छौं । यो मुलुकमा संघीय शासन व्यवस्था लागू भएपछिको पहिलो स्थानीय तहको चुनावमा हामी निर्वाचत भएर आएपछि थालनी गरिएको सडक सडक निर्माण कार्यहरुलाई पुन: दोश्रो कार्यकालका लाग २०७९ सालमा निर्वाचत भएर आउँदा वगत आ.व. २०७४।०७५ देख संचालनमा रहेको यस गाउँपालकाको गौरवका बहुवर्षीय सडक आयोजनाहरु क्रमागत रुपमा सञ्चालन भई आएकोमा चालु आ.व. २०७९।०८० मा आइपुग्दा लगभग हामीले सोचेको लक्ष्य पूरा गर्ने चरणमा रहेका छौं जसमा जम्मा करिव ४८ क.म. सडक कालोपत्रे गर्नुपर्ने लक्ष्य रहेकोमा २०८० साल जेष्ठ मसान्त सम्ममा ३४.२३ क.म. सडक कालोपत्रे गर्ने कार्य र ८ वटा बक्स कल्भर्ट तथा पुलपुलेसाहरु निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न गरी हरेक वडाको केन्द्रबाट गाउँपालकाको केन्द्रमा आइपुग्न घण्टौं समय लाग्ने अवस्थाबाट मुक्त भइ दश

मनेट भत्र गाउँपालकाको केन्द्रमा आउन सक्ने सुवधा जनता सामु प्रदान गरी सकेको अवस्था छ।

१२. यसै गरी वडा नं ४ कोइरी टोलमा एक झोलुङ्गे पुल निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ भने वडा नं. ४ अन्तर्गत नै मोरिया खोलामा १ वटा झोलुंगे पुल निर्माण कार्य भइरहेको छ। कठले खोलामा १ वटा झोलुंगे पुल निर्माण कार्यको सम्झौता भई निर्माण कार्य अगाड बढाइएको छ। गाउँपालकाको लगानीमा संचालन भएको वडा नंं. १ सुनसरी मोरिया खोला चमसुर टोलमा फलामे पुल निर्माणको कार्य भईरहेको छ । ७ वटै वडा भत्रका टोलबस्तिहरुमा रहेका स-साना गल्ली तथा सडकहरु स्तरोन्नति गरी आम नागरिकहरुलाई हिलाम्य सडक गल्लीहरुबाट घरसम्म पुग्नु पर्ने बाध्यतालाई अन्त्य गर्दै चालु आ.व.मा करिव ११ क. म. कृष सडक तथा भत्री गल्लीहरुमा माटो पुरी ग्राभेल सहितको सडक स्तरोन्नति गरिएको छ ।

१३. पर्याप्त बजेट तथा स्रोतसाधन नहुँदा नहुँदै पनि गाउँपालकाको प्रशासकीय भवन, वर्थङ सेन्टर सहितको पन्ध्र शैयाको आधारभूत अस्पताल भवन निर्माण आयोजनाहरु सञ्चालनमा रहेका र ती आयोजनाहरु आगामी आ.व. २०८१।०८२ भत्र सम्पन्न गर्ने लक्ष्यका साथ अगाड बढाइएका छन् ।

१४. यस गाउँपालका अन्तगर्तका ७ वटै वडाका वडा कार्यालयहरु आफ्नै पक्की भवनमा सञ्चालन रहेका छन् भने जनताका आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको प्रत्याभूतिका लाग एक वडा एक स्वास्थ्य चौकी हुनु पर्ने नेपाल सरकारको नीति अनुरुप छ वटा वडामा स्वास्थ्य संस्थाहरु आ-आफ्नै पक्की भवनमा सञ्चालनमा रहेका छन् भने आ.व. २०८०।०८१ भत्र ७ नं वडामा समेत आधारभूत स्वास्थ्य चौकी स्थापना गर्ने गरी कार्यक्रम अघि सारिएको छ ।

१५. सामुदायिक वद्यालय तर्फ ४४ वटा वद्यालयहरु रहेकामा २६ वद्यालयहरुको वगत आ.व. हरुमा नै पक्की भवन निर्माण भइ पठनपाठन सञ्चालन भइरहेको अवस्था छ भने चालु आ.व.मा ५ वटा वद्यालय भवनहरु निर्माण गर्ने गरी वजेट वनियोजन भएकोमा ३ वटा वद्यालयका भवनहरु यसै आ.व.मा सम्पन्न हुने चरणमा रहेका र २ वटा भवनहरु आगामी आ.व.मा सम्पन्न हुने अवस्था रहेको व्यहोरा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

१६. खानेपानी तथा ढल निकास तर्फ जिल्लास्तरीय खानेपानी आयोजनाबाट गौतमपुर खानेपानी आयोजना र हरिनगरा खानेपानी आयोजना समेत गरी २ वटा आयोजनाहरु सञ्चालनमा

रहेको र आगामी आ.व. भत्र दुवै खानेपानी आयोजना सम्पन्न भइ सो क्षेत्रका जनताहरुले शुद्ध पउने पानी उपभोग गर्न सक्ने अवस्था रहेको छ ।

१७. वद्युत वकास तर्फ यस गाउँपालकाको सबै वडाहरुमा वद्युतको पहुँच वस्तार भइसकेको र मुख्य बजार तथा बस्तीहरुमा क्रमशः पोलबत्तहरुको व्यवस्था गर्दै लगएको छ ।

१८. आर्थक वकास अन्तर्गत कृष वकास तर्फ चालु आ.व.मा तरकारी बीउ बितरण (मनिकट) संचालन भएको, ५० प्रतिशत अनुदानमा कृषकहरुलाई गँहुको उन्नत बीउ वतरण गरिएको, आकस्मिक बाली संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको वडागत वस्तुस्थितिका आधारमा कृष सामाग्रीबाट प्राप्त मलखाद वतरण गरिएको, कृषकहरुलाई समूहमा आ.व.द्ध गराइ संस्थागत सञ्जालका माध्यमबाट सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था अगाड बढाइएको छ।नवप्रवर्तन साझेदारी कोष कार्यक्रमबाट यस गापाबाट सञ्चालत स्थानीय आर्थक वकासका लाग सेवा प्रवाह सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत आधुनिक कृषयन्त्रहरु कम्वाइन हार्भेष्टिङ्ग मेशीन, जिरोभेटर, धान रोप्ने मेशन, लेवलङ्ग मेशन, समेत सञ्चालनमा ल्याई कसानहरुको प्रत्यक्ष जीवनस्तर उठाउने कार्यक्रम अगाड बढाइएको छ । यसै चालु आ.व.मा नेपाल सरकारको भूउपयोग नीति अनुसार जग्गाको बर्गीकरण गरी भूउपयोग योजना समेत तर्जुमा गरी कार्यान्वयनको चरणमा रहेको व्यहोरा समेत अवगत गराउन चाहन्छु ।

१९. पशु सेवा वकास तर्फ गाइ, भैँसी र बाख्रामा कृत्रिम गर्भाधान (AI) पद्धतिबाट उन्नत पशु नश्लको सुधार कार्य भइरहेको छ । पशुहरुलाई मेडकल तथा औषध उपचार गरिएको छ भने माइनर सर्जिकल उपचार समेत प्रदान गरिएको छ।यसैगरी पशुहरुमा गाइनोक्लोजिकल उपचार, गोवर परीक्षण गरिएको, छाला परिक्षण, पसाब (गोत) परिक्षण दुध परिक्षण कार्य थालनी गरिएको छ भने पशुपन्छी रोगको अन्वेषण, नमुना सङ्कलन तथा सम्वन्धित उपल्लो निकायमा प्रेषण गर्ने कार्य भएको र प.प.आर. खोप कार्यक्रम सञ्चालन गरी पशु सेवा वस्तार कार्य वस्तार कार्य भएको व्यहोरा यस सभा समक्ष राख्न चाहन्छु।यसैगरी पशुपालक कृषकहरुलाई घाँस घाँस तथा कुटी काट्नका लाग च्यापकटर मेशन वतरण कार्यक्रम समेत रहेको व्यहोरा जानकारी गराउन चाहन्छु । नव प्रवर्तन कार्यक्रम अनुसार नै "स्थानीय आर्थक वकासका लाग शासन प्रक्रया र सेवा प्रवाहमा सुधार कार्यक्रम" अन्तर्गत पशुपालक कृषकहरुका लाग लाग आधुनिक गोठसुधार कार्यक्रम, माछापालक कृषकहरु लाग पोखरी सुधार तथा भुरा उत्पादन कार्यक्रम, कुखुरा पालन गर्न चाहने कृषकहरुका लाग उन्नत जातको चल्ला उत्पादन

सम्वन्धी सीप र प्रवध वतरण कार्यक्रम राखएको व्यहोरा सम्मानित सभा मार्फत जानकारी जानकारी गराउन चाहन्छु ।

२०. तराइ मधेश समृद्ध कार्यक्रम तर्फ घुस्की बजारलाई व्यवस्थित गर्नका लाग ९०० मटर नाला निर्माण सम्वन्धी कार्य भइरहेको छ भने यस कार्यक्रम अन्तर्गत २० जना युवाहरुलाई सीपमा आधारित रही आत्मनिर्भर बनाउनका लाग हाउस वायरिङ्ग तालम प्रदान गरिएको छ ।

२१. गरिबी निवारणका लाग लघु उद्यम वकास कार्यक्रम (मेड्पा) मार्फत आर्थक वकासका लाग नयाँ उद्यमी सर्जना तर्फ वडा स्तरीय अभमुखकरण गोष्ठी, सहभागतामुलक ग्रामीण लेखाजोखा, व्यवसाय सचेतता तालम, व्यवसाय शुरुआत तालम, सलाईकटाई सप सम्वन्धी तालम, तरकारी तथा फलफुल उत्पादन सम्बन्धि सप वकास तालम संचालन भएका छन् भने उद्यम वकास स्तरोन्नती तर्फ पुराना उद्यमीहरुको पहिचान कार्य भएको, समूहलाई प्रवध हस्तान्तरणका लाग समूहहरुको पहिचान कार्य भईरहेको र यस कार्यक्रम अन्तर्गत चालु आ.व.मा ८७ जना युवायुवतीहरुले तालम प्राप्त गरेको व्यहोरा जानकारी गराउन चाहन्छु । यसैगरी गरिबी निवारणकै लाग वपन्न तथा सुकुम्बासीहरुका लाग गाउँपालका, ह्यावट्याट नेपाल र जनसहभागता सहितको लगानीमा वडा नं ४ को मैजी टोलमा १३ वटा घर निर्माण भइरहेको छ । यस कार्यक्रमलाई समेत निरन्तरता दिने गरी बजेट वनयोजन गरेको छु ।

२२. मुलुकको आर्थक वकासका लाग नेपाल सरकारबाट सतप्रतिशत अनुदानबाट सञ्चालत प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत यस गाउँपालकामा जम्मा सुचकृत हुन आएका बेरोजगार व्यक्तिको संख्या ४३८ जना रहेका छन् । यसका लाग कूल ८ वटा आयोजना छनौट भइ ६७ जना बेरोजगारहरुले ६२६० दिन रोजगार प्राप्त गरेको अवस्था छ ।कुल औषत दरका हिसाबले १ जनालाई वर्षमा १०० दिन रोजगार दिने लक्ष्य राखी सञ्चालत यस कार्यक्रममा १ जनाले औषत ९३ दिन रोजगारी पाएको अवस्था छ । यस कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालनका लाग वडा स्तरीय अभमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ । श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभयान कार्यक्रम ७ वटै वडामा सम्पन्न भएको र २०७९ चैत महिना सम्मको खर्चको ववरण EMS मा प्रवस्टी गरिएको छ ।बेरोजगार सूचीमा रहेका ६० जना वेरोजगारहरुलाई ग्रामीण उद्यम तथा वप्रेषण आयोजनाबाट सञ्चालत वभन्न तालम कार्यक्रमहरुमा यस कार्यालयको रोजगार सेवा केन्द्रबाट सहभागी गराइएको छ ।

२३. आर्थक वकासको एक मूल पक्षको रुपमा रहेको सहकारी बिकास कार्यक्रमलाई चालु आ.व. देख व्यवस्थित गर्ने प्रयासको थालनी भएको छ।यस गापा अन्तर्गत स्थापना भएका ३४ वटा सहकारी संस्थाहरु रहेको र यस मध्ये १८ वटा सहकारी संस्थाहरुले नियमत रुपमा वार्षक साधारण सभा तथा लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गरी सो को प्रतिवेदन गाउँपालकामा बुझाउन लगाइ सहकारी व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित बनाउने कार्य थालनी गरिएको छ । सहकारीहरुलाई सहकारी वभागको सहकारी तथा गरिबी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (COPOMIS) मा आवद्ध गराउँदै लगएको छ भने आवश्यक र मागका आधारमा सहकारीहरुलाई तालमको व्यवस्थाका लाग सहकारी वभागसँग समन्वय गरी पठाइएको छ । ।सहकारी सेवाका नाममा हुने गरेको अनियमततालाई व्यवस्थित गर्ने र निष्कृय सहकारीहरुलाई सक्रय बनाउने कार्य समेतको थालनी गरिएको व्यहोरा यस सभा समक्ष राख्न चाहन्छु ।

२४. सामाजिक वकास अन्तर्गत जनताका आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सरल सहज ढंगले प्रवाह गर्नका लाग ७ वटै स्वास्थ्य संस्थामा कर्मचारी तथा आवश्यक औषध र औषधजन्य सामाग्रीहरु व्यवस्थापन गरी नियमत सेवा प्रवाह भैरहेको छ।कोभड १९ सम्वन्धी वृहत सन्देश मुलक सुचना प्रचार प्रसार तथा कोभड १९ वरुद्धको खोप लगाइएको छ।

२५. वहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत गाउँपालकास्तरिय खाद्य सुरक्षा समति गठन भइ ७ वटै वडामा वडास्तरिय खाद्य सुरक्षा समत गठन भएको, निःशुल्क शैक्षक सामाग्री वतरण निःशुल्क फलफुल तथा तरकारीहरुको बिउ वतरण गरिएको छ। वद्यालयहरुमा प्राथमक उपचार कटबक्स औषधी सहित वतरण गरिएको छ । सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाका नर्सङ्ग कर्मचारीहरुलाई तालम प्रदान गरी नियमत सुत्केरी जाँच सेवा सुचारु गरिएको छ। हरिनगर गाउँपालकाका सबै वडाहरु समेटिने गरी निःशुल्क बृहत छाला, मुटु, मधुमेह, स्त्री रोग वशेषज्ञ र ल्याव परीक्षण, इ.स.जी. ईत्यादि स्वास्थ्य शवर संचालन गरिएको छ ।

२६. अपाङ्गता रोकथाम तथा पूनर्स्थापना कार्यक्रम अन्तर्गत अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरुलाई शैक्षक सामाग्री सहित व्याग वतरण, सहायक सामाग्री वतरण, पोषण सामाग्री वतरण, फजियोथेरापी केन्द्र स्थापना जस्ता कार्यक्रमहरु मार्फत सेवा सुवधा प्रदान गरिएका छन् । यसैगरी अपाङ्गता रोकथामकै लाग फोलक एसड चक्की सम्बन्धी अभमुखकरण नवदम्पती तथा सुत्केरी महिलाहरुलाई फोलक एसड चक्की बितरण गरिएको छ ।

२७. प्रत्येक महिनाको मंगलबार बिराट टिचङ्ग अस्पतालबाट वशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने कार्य भएको छ। महिलाहरुको आङ्ग खस्ने शवर सञ्चालन गरी पाठेघर सम्वन्धी सेवा प्रदान गरिएको छ।हरिनगरामा स्थापत प्राथमक स्वास्थ्य केन्द्रलाई आधारभूत अस्पतालमा परिणत गरी २४ सै घण्टा ईमरजेन्सी सेवा संचालन गरिएको छ।गत आ.व. देख सञ्चालत आधारभूत अस्पताल हरिनगरा र घुस्की स्वास्थ्य चौकीमा वर्थङ सेन्टर स्थापना भइसकेको र सो दुवै स्थानबाट सुरक्षत मातृशशु कार्यक्रमलाई प्रवर्द्धन गर्ने कार्यलाई थप सबल पारिएको छ।

२८. आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम अन्तर्गत जेष्ठ नागरिकलाई रसायन, आयुर्वेद औषधी वतरण, स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सेवा कार्यक्रम संचालनमा रहेको छ।स्तनपायी आमालाई दुग्धबर्धक औषध वतरण, स्थानीय जनतालाई जडीबुटी परिचात्मक कार्यक्रम, आयुर्वेदको महत्वलाई उजागर गर्नका लाग राष्ट्रिय आरोग्य दिवस तथा धनवन्तरी जयन्ती कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ भने वद्यालय आयुर्वेद शक्षा, गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम समेत सञ्चालन गरिएको व्यहोरा सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु ।

२९. सामाजिक वकासको अभन्न पक्ष शक्षा वकास तर्फ EIMIS तालम सञ्चालन गरी वद्यालयहरुलाई प्रवधमैत्री बनाउने कार्यको थालनी गरिएको छ।आधारभुत तह कक्षा- ८ को पालकास्तरीय परीक्षा सञ्चालनलाई व्यवस्थित गर्दै लगएको छ।वद्यालयको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनको आधारमा अंग्रेजी, वज्ञान तथा गणत वषयका लाग कट खरिद अनुदान प्रदान गरिएको छ। ICT तथा वज्ञान प्रयोगशालाका लाग वद्यालयलाई अनुदान प्रदान गरिएको छ भने आवश्यकताका आधारमा वद्यालयको भौतिक पूर्वाधार वकासमा वशेष जोड दिइएको छ।वद्यालयस्तरीय अध्यक्षकप खेलकुद प्रतियोगता, कोशी प्रदेशस्तरीय एथलेटिक्स खेलकुद प्रतियोगता सञ्चालन गरी खेलकुदको प्रवर्द्धन गर्ने कार्य भएको छ।कम्प्युटर हेल्मेट शक्षक मार्फत वद्यार्थीहरुलाई कम्प्युटर शक्षा प्रदान गरिएको छ। मदरसा मकतबहरुमा उर्दु शक्षकहरुको व्यवस्थापन गरी उर्दु भाषाको समेत सम्वर्द्धन गरिएको छ ।

३०. सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरण सेवा तर्फ ७ वटै वडाको सामाजिक सुरक्षा भत्ता वतरण बैकङ्ग प्रणाली मार्फत वतरण गरी वास्तवक लाभग्राहीको हातमा रकम पुग्न सक्ने व्यवस्था मलाइएको छ।गाउँपालका अन्तर्गतका सबै वडाका अशक्त, वरामी, अपाङ्ग जो बैंक सम्म भत्ता रकम लन जान नसक्ने नागरिकहरुलाई उहाँहरुको घरमै भत्ता रकम उपलब्ध गराउने कार्य निरन्तर हुँदै आएको छ।बैशाख १ देख ७ सम्म वृहत प्रचार प्रसार तथा ब्यानर, पर्चा, पमप्लेट टाँस गरी व्यक्तिगत घटना दर्ता

कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ। यसैगरी व्यक्तिगत घट्ना दर्ता सम्वन्धी कार्यलाई व्यवस्थित गर्न ७ वटै वडा कार्यालयहरुबाट अनलाइन सेवा प्रदान भइरहेको छ भने पुरानो घट्ना दर्ता कताबलाई डजिटाइजेशन गरी अनलाइन सेवामा लंक गरी सकएको छ ।यस ।यस सम्वन्धी कार्यरत जनशक्तिलाई तथा सहजकर्ताहरुलाई तालम प्रदान गर्ने कार्य समेत सम्पन्न गरिएको अवस्था छ ।

३१. महिला बालबालका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा तर्फ महिला हिंसा वरुद्ध १६ दिने अभयान सञ्चालन गरिएको छ।महिलाहरुको हकअधकार सुनिश्चितताका लाग अन्तराष्ट्रिय नारी दिवस मनाइएको छ । बालबालकाको वकास तथा हकअधकार सुनिश्चितताका लाग बालक्लब गठन तथा सञ्चालन सम्वन्धी कानून तर्जुमा गरी बालक्लब गठन कार्य अगाड बढाइएको छ । ज्येष्ठनागरिक तथा अपाङ्गता भएको नागरिकहरुको अभलेख सहितको परिचय पत्र वतरण कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिएको छ ।

३२. वन वातावरण तथा वपद व्यवस्थापन तर्फ जिल्लास्तरीय वपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना, वपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना समेतका आधारमा खोज तथा उद्धारका लाग प्रयोग गरिने सामाग्रीहरुको व्यवस्था, शतलहरका बखत न्यानो कपडा तथा प्रत्येक वडामा दाउरा वतरण कार्यक्रम, वपद प्रभावत नागरिकहरुलाई राहत सामाग्री वतरण गरिएको छ भने वपद सम्वन्धी पूर्व जानकारीका लाग समय समयमा सूचना प्रवाह गर्ने गराउने कार्य भइरहेको छ।यस हरिनगर गाउँपालका, देवानगञ्ज गाउँपालका र बर्जु गाउँपालका समेत ३ वटा गाउँपालकाको समन्वयमा सञ्चालन गर्ने गरी प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरण भएको वारुणयन्त्रलाई व्यवस्थित रुपमा सञ्चालनका लाग आवश्यक जनशक्ति तथा बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ।

३३. संस्थागत व्यवस्था तथा सुशासन तर्फ गाउँपालकालाई व्यवस्थित एवम् सुशासत बनाउन भए गरेका कार्यलाई सूचना प्रवधको प्रयोग मार्फत यस कार्यालयको वेभसाइटमा सूचना प्रकाशन गरी आम नागरिकहरुलाई जानकारी दिने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिएको छ। सुशासनलाई थप व्यवस्थित गर्न गाउँ कार्यपालकाको कार्यालयमा स.स. क्यामरा जडान गरिएको र वडा कार्यालयहरुमा समेत वस्तार गर्दै लगएको छ ।

३४. गाउँ कार्यपालकाको लेखापालन व्यवस्थालाई नेपाल सरकारबाट तयार गरिएको सुत्र प्रणालीमा आवद्ध गरी आर्थक कारोवारलाई वश्वसनिय र भरपर्दो बनाइएको छ।सार्वजनिक खरिद प्रक्रयालाई चुस्त बनाउन वार्षक खरिद योजना तयार गरी

वधसम्मत कार्य सञ्चान गर्ने कार्यको थालनी भएको छ भने जिन्सी सामान व्यवस्थापनलाई महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयबाट जारी गरिएको सार्वजनिक सम्पत्त व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS) मा इन्ट्री गर्ने कार्यलाई नियमत रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याउने गरी कार्य भइरहेको व्यहोरा निवेदन गर्न चाहन्छु ।

३५. आम नागरिकको सूचनाको हकलाई व्यवस्थित गर्न सूचना अधकारीको व्यवस्था तथा नागरिक वडापत्रको व्यवस्था गरी सो को उचत व्यवस्थापन गर्ने कार्य भइरहेको छ । आगामी आ.व.मा सबै वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा समेत सबैले देख्ने स्थानमा नागरिक वडापत्रको व्यवस्था गर्ने कार्यलाई अगाड सारिएको छ। नागरिकहरुको गुनासो सुनुवाई कार्यलाई तत् तत् शाखाबाट सम्वोधन गर्ने व्यवस्था मलाइएको छ भने सामाजिक परीक्षण, सेवाग्राही सन्तुष्टी सर्भेक्षण सहितको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन, डजिटल सूचनापाटीको व्यवस्थापन आदी कार्यहरु सञ्चालन गरी सुशासन सहितको दिगो वकास प्रणालीलाई थप मजबुत बनाइएको छ।

३६. न्यायिक समति तथा न्याय सम्पादन तर्फ हरेक शुक्रबार न्यायीक समतिमा परेका उजुरी तथा मुद्दाको छलफल गरी सानातिना घरेलु झैझगडा तथा ववादहरुलाई स्थानीयस्तरमै मेलमलापका माध्यमबाट ववादको अन्त्य गर्ने गरिएको छ।न्यायिक समतिलाई व्यवस्थित गर्न मेलमलाप कर्ताहरुलाई आधारभुत मेलमलाप तालम संचालन गरिएको छ। मासक रुपमा २ वटा बैठक सञ्चालन गर्ने गरिएको छ ।यस आ.व मा जम्मा उजुरी संख्या १३९ रहकोमा ८९ वटा उजुरीहरुकनारा लगाई बाँकी ५० वटा उजूरी निर्णय कनारा लगाउन बाँकी रहेको छ । मेलमलापको तर्फ वाट ८६ वटा ववादहरु कारवाही गरी टुङ्याइएको अवस्था छ ।

३७. वडागत वकास तर्फ वडाको जनसंख्या भूगोल र आयको स्थितिलाई आधार मानी वडागत वकास बजेट वनियोजन गरिएको छ।सोही बजेटका आधारमा गाउँपालकास्तरीय बजेटबाट सम्बोधन हुन नसकेका स साना कार्यक्रम तथा आयोजनाहरु समेत सञ्चालन भइ आएको व्यहोरा सभा समक्ष राख्न चाहन्छु ।

३८. वजेटको चुनौतिहरु

स्थानीय सरकारका लाग आवश्यक सबै कानूनहरु समयमै तयार हुन नसक्नु, बजेट तथा अन्य स्रोत साधन न्यून हुनु, संघीय सरकार र प्रदेश सकारबाट प्राप्त हुने अनुदान बजेट कटौती हुँदै जानु, चर्को मूल्य वृध्दि सँगसँगै नेपाली मुद्राको अवमूल्याङ्कन भइरहनु, पूँजिगत

खर्चभन्दा साधारण खर्चको बढ्दो क्रममा रहनु, नीति कार्यान्वयन गर्ने दक्ष जनशक्ति अभाव हुनु, दिगो बिकासको अवधारणा वमोजिम वकास कार्यक्रम सञ्चालन नहुनु, वकास भए पनि त्यसको मर्म अनुरुप सामाजिक अपनत्व कायम नहुनु, मानव वकासका सूचकाङ्कहरु (शक्षा स्वास्थ्य रोजगारी) मा उल्लेख्य सुधार हुन नसक्नु, युवाहरुलाई वदेश पयालन हुनबाट रोक्न रोक्न नसक्नु, सशक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन पद्धतिको वकास हुन नसक्नु जस्ता समस्या तथा चुनौतिहरु हाम्रा सामुन्ने वद्यमान रहेको व्यहोरा सदन समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु।

३९. वजेटको अवसरहरु

माथको बुँदामा लेखएका प्रमुख चुनौतिहरु रहे तापनि यस गाउँपालकाले लएको वकासको पहलकद्मीहरुले गाउँपालकाको आर्थक वकासमा सकारात्मक संकेत देखन थालेका छन्।सडक सञ्जालमा भएको व्यापक सुधार, सूचना प्रवधले ल्याएको अकल्पनिय परिवर्तन, सुशासनका पक्षमा चालएका कदमहरु समेतले आम गाउँपालका बासीहरुमा थप उर्जा प्रवाह भएको छ।यसै हिसाबले गाउँपालकाको शक्षा स्वास्थ्य कृष पशु सेवा लगायत समग्र वकासमा निरन्तरता प्रदान गर्दै जान र नीतिगत प्रक्रयागत सुधार गरी बिकासको नियमत रफ्तार बढाउन यो सरकार दृढ संकल्पित रहेको व्यहोरा सभा समक्ष राख्न चाहन्छु।हामीसँग उर्वर कृषयोग्य भूमीहरु छन् । संचाइका लाग नहर तथा भूमगत संचाइ व्यवस्था मलाउन सकने पर्याप्त अवसर छ ।हाम्रा कृषकहरु मेहनेतका लाग तत्पर अवस्थामा रहनु भएका छन्।सडक सञ्जाल संचारको पहुँच सुरक्षा व्यवस्था आदि सबै पक्षबाट औद्योगक लगानी गर्न सकने सुरक्षत वातावरणका यथेष्ठ आधारहरु छन्।यि सुनौलो अवसरहरु हुँदाहुँदै पनि हामी यी अवसहरुलाई समयमै सदुपयोग गर्न सकरहेको अवस्था छैन ।

४०. यी चुनौति र अवसरहरुलाई वषेश ध्यान दिँदै सरकार निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रको लगानी बिस्तार गर्न सके उत्पादन उत्पादकत्व र रोजगारी बढाइ पालकालाई समृद्ध बनाउन अरुको भर पर्न नपर्ने अवस्था सर्जना गर्न सकने अवस्था सभा समक्ष निवेदन गर्न चाहन्छु ।यसले हाम्रो समाजमा रहेको धनी र गरिब बीचको फासला समेत समयमै अन्त्य गर्न सक्ने अवस्था छ ।

४१. बजेटका उद्देश्यहरु

क) पालकाको आर्थक वृद्ध हासल गर्ने

ख) सामाजिक वकासका पक्षहरुलाई सुदृढ गर्ने

ग) गाउँपालका भत्र बसोबास गर्ने आम नागरिकहरुको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने

घ) दिगो भौतिक पूर्वाधार वकाससँगसँगै मानव वकासमा जोड दिने

ङ) लैङ्गकमैत्री शासन व्यवस्थाको आधार तयार गर्ने

च) स्थानीय सुशासन कायम गर्दै लोकतन्त्र एवम् संघीय शासन व्यवस्थालाई प्रवर्द्धन गर्ने ।

४२. बजेटका प्राथमकता क्षेत्रहरु

क) पूर्वाधार वकास

ख) आर्थक वकास

ग) सामाजिक वकास

घ) सुशासन तथा संस्थागत क्षमता वकास

ङ) वन वातावरण तथा वपद् व्यवस्थापन

४३. क्षेत्रगत वकास नीति तथा बजेट बाँडफाँड

सम्मानित अध्यक्षज्यू ,

आ.व. २०८०/०८१ को क्षेत्रगत वार्षक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

४४. पूर्वाधार वकासः

- सडक आयोजना निर्माण गर्दा रकम छर्ने प्रवृतिलाई निरुत्साहित गरिनेछ । बहुवर्षय आयोजना तथा चालु आ.व.का अधुरा योजनाहरुलाई सम्पन्न गर्दै लगनेछ ।
- गाँउपालका भत्रका सबै सडकहरु बाह्रैमास यातायात संचालन गर्न सकने गरी क्रमशः स्तरोन्नति गरिदै लगने छ ।
- गाँउपालका भत्र रहेका सम्पूर्ण सडकहरुको अभलेख व्यवस्थित गरी सडक गुरु योजनाका आधारमा योजनाबद्ध रुपमा सडक निर्माण कार्य अघि बढाईने छ ।
- रणनितिक महत्वका सडक दाँया बाँया वृक्षारोपण गर्न प्राथमकता दिईनेछ ।

- सडकको संरक्षणको लागी स्थानियहरुमा जनचेतना फैलाउने, सडक अवरुद्ध गरी सडकमा बालीनाली सुकाउने दाउनी गर्ने र सडक अतिक्रमण गरी टाटी खम्बा लगाउने व्यक्तिहरुलाई कानूनी कारवाहीको दायरामा ल्याइनेछ ।
- गाँउपालकाको निर्माणाधन प्रशासकीय भवनको निर्माण कार्य तिब्र गतिमा लगने छ र यसै आगामी आ.व. २०८०।०८१ भत्र सो भवनमा गाउँ कार्यापालकाको कार्यालय सञ्चालन गर्ने गरी उचत प्रवन्ध मलाइनेछ।
- गाँउपालका भत्र बन्ने भवनहरुलाई नियमन गर्न बस्ती वकास तथा भवन निर्माण मापदण्ड वमोजिम अनिर्वाय नक्शा पास गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई व्यवस्थित रुपमा लागू गरिनेछ। सो वमोजिम घर नक्सा निर्माण इजाजत नलइ आफूखुशीले घर टहरा गोदाम आदि निर्माण गर्ने व्यक्तिहरुलाई कानूनको दायरामा ल्याइने छ ।
- गाउँपालका भत्र बन्ने भवनहरुमा भुकम्प प्रतिरोधी र सुरक्षत बनाउन राष्ट्रिय भवन संहिता लागु गरिनेछ ।
- राष्ट्रियस्तरको कार्यक्रम समेत सञ्चालन गर्न गराउन सकने क्षमताको हरिनगर सामुदायिक भवन निर्माणका लाग सम्वन्धित निकायसँग सहयोग र समन्वय गरी आवश्यक प्रक्रयाको थालनी गरिनेछ ।

४५. आर्थक वकासः

- कृष तथा पशु स्वास्थ्य सेवालाई आर्थक वकासको मुख्य आधारको रुपमा वकास गर्दै लैजान ज्ञान सीप र प्रवधमा आधारित बनाउँदै लगनेछ ।
- भूउपयोग योजनाका आधारमा माटो सुँहाउदो उत्पादन हुने वालीहरुलाई प्रोत्साहित गरी कृष क्षेत्रको उत्पादकत्व र प्रतिष्पर्ध क्षमता वकास गरिने छ।
- तुलानात्मक लाभ हुन सक्ने मकै, धान, गहुँ लगायतका कृष उपजको उत्पादनमा जोड दिदै कृष बजारको प्रवद्धन गर्दै लगनेछ ।
- भूउपयोग योजनाको खाका वमोजिम खेती योग्य जग्गा बाँझो राख्ने प्रवृतिलाई निरुत्साहित गरिनेछ।
- कृष योग्य भुममा सचाइ सुवधा वस्तारको लागी वद्युतीय संचाइ प्रणालीबाट सेवा सञ्चालन गर्न नेपाल वद्युत प्राधकरणको सहयोग समन्वय समेत रहने गरी कृषकको लागत साझेदारीमा वद्युत मटर जडान वद्युतीय तार पोल तथा वोरिङ जडान समेतका लाग रकम वनियोजन गरिनेछ।

- गरिव तथा न्युन आय भएका कसानहरुलाई अनुदानमा धान, गँहु तथा तरकारीको वउ उपलब्ध गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- पशुपंक्षीको उत्पादकत्व बढाउन पशुनश्ल सुधार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ ।
- फलफुल दशक अन्तर्गत आँप, लची कटहर लगायत अन्य तुलानात्मक लाभ दिनसक्ने फलफुलका वरुवा रोप्ने अभयान संचालन गरिनेछ ।
- पशु स्वास्थ्य सेवा र कृषलाई प्रभावकारी बनाउन एक गाउँ एक प्रावधक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाँउपालकाभत्रका कसानहरुलाई कृष औजारहरु सरल सहज रुपमा उपलव्ध गराउने नीति अवलम्वन गरिनेछ।
- सहकारी संस्थाहरुलाई व्यवस्थित गर्दै पालकाभत्र रहेका साना पूँजी संङ्कलन गरी सहकारी संस्थाहरुलाई वकासमा आ.व.द्ध गरिनेछ ।
- सहकारिताको वकासका लाग वशेष प्याकेज तयार गरी क्षमता वकास सम्वन्धी सहकारी तालम प्रदान गरिनेछ ।
- गरिबी निवारणका लाग लघु उद्यम वकास कार्यक्रम (MEDEP) लाई निरन्तरता दिँदै आर्थक वकासका लाग नयाँ उद्यमी सर्जना गर्ने व्यवस्था मलाइनेछ ।
- अति वपन्न परिवारहरुका लाग "एक परिवार-एक धुवाँरहित चुल्हो" वतरण गर्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई थप टेवा दिइ रोजगार प्रदान गर्न पूँजिगत बजेटको व्यवस्था मलाइनेछ ।
- गाउँपालका क्षेत्र भत्र उद्योगको वकासका लाग उद्योगलाई आवश्यक पर्ने पूर्वाधार वकास गर्न गाउँपालकाले जोड दिनेछ ।
- स्थानीय सीप र कौशल प्रयोग हुने वस्तु र सेवाको उत्पादन र व्यापारलाई प्रोत्साहन दिइनेछ ।
- गाँउपालका क्षेत्रभत्र बिना दर्ता सञ्चालत उद्योग व्यबसायलाई दर्ता गराई करको दायरामा ल्याउने र व्यबसायिक सुरक्षाको प्रत्याभुति गराइनेछ ।
- गाउँपालका क्षेत्रभत्र रहेका ऐतिहासक र पुरातात्विक महत्वका सम्पदाहरुको खोजी गरी त्यस्ता क्षेत्रलाई पर्यटकीय क्षेत्रका रुपमा वकास गरिनेछ ।
- यस गाउँपालका भत्र कृष सुपरमार्केट स्थापनाका लाग आवश्यक पहल गरिनेछ ।

४६. सामाजिक वकास

- सार्वजनिक वद्यालयबाट प्रदान गरिने शक्षाको गुणस्तरमा सुधार ल्याइने छ ।
- शक्षालाई रोजगारी र उद्यमशलतासँग जोड्न प्रावधक र व्यवसायिक शैक्षक संस्थाको स्थापनाका लाग पहल गरिने छ ।
- वधालय तहको शक्षामा कम्प्युटर शक्षालाई प्रोत्साहित गरी स्थानीय भाषा प्रवर्द्धन गर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- वधालयहरुमा सुचना तथा संचार प्रवधको प्रयोग र सकाईलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- जिर्ण अवस्थामा रहेका वद्यालय भवन हरुको मर्मत, फर्निचर तथा आवश्यक शैक्षक सामाग्रीहरुको व्यबस्थापनको लाग बजेट व्यबस्था गरिनेछ ।
- गाँउपालका भत्रको वद्यालय तथा मदर्शाहरुको लाग आवश्यक भवन, कक्षा कोठा फर्निचर तथा शौचालयको व्यवस्थाका लाग समुचत व्यवस्था गरिनेछ ।
- बार्षक शैक्षक योजना निर्माण तथा शैक्षक प्रोफाइल निर्माण गरिनेछ ।
- शौक्षक गतिवधको अनुगमन तथा मुल्याङ्कनमा जोड दिइनेछ ।
- शक्षकहरुलाई मागमा आधारित तालम, वद्यालयको लेखापालहरुलाई लेखा सम्बन्धी तालम तथा व्यवहारिक लेखन तालम सञ्चालनको प्रवन्ध मलाइनेछ ।
- हरिनगर गाँउपालका भत्रका गरिव जेहन्दार र दलत वद्यार्थीहरुलाई पोशाक तथा छात्रवृत्त प्रदान गर्ने व्यवस्थालाई निरन्तर दिइनेछ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम वमोजिम तयार भएको वषयको पाठ्यपुस्तक सबै वद्यालयमा पुरयाउने व्यवस्था मलाइने छ।
- यूवाको दक्षता, उद्यमशलता, अन्वेषणात्मक क्षमताको वकास गरी वकासमा यूवा सहभागता बढाइने छ।
- बेरोजगार युवाहरुलाई लक्षत गरी नेपालमै रोजगारी दिलाउन वभन्न सीपमूलक तालमका साथै लोक सेवा परीक्षा तयारी कक्षा सञ्चालन गरिनेछ। सुरक्षा सेवाको वभन्न पदमा भर्ना हुन आकर्षत गर्ने गरी पूर्वतयारी तालमको व्यवस्था गरिने छ ।
- खेलकुद वकासका लाग भौतिक पूर्वाधार निर्माण र स्थानिय स्तरमा अध्यक्ष कप फुटबल, क्रकेट, भलबल, कुस्ती जस्ता खेलकुद प्रतियोगताहरु संचालन गरी युवा वकास गर्ने नीति रहेको छ।

- पालकाका १ देख ५, १ देख ८, र १ देख १२ कक्षा सम्मका ३ वटा वद्यालयहरुलाई नमूना वद्यालय घोषणा गरी पठनपाठनको व्यवस्था मलाउने गरी शैक्षक सुधार व्यवस्था मलाइने छ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट प्रदान गरिने खोप सेवा, सुरक्षत मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य, पोषण लगायत जनस्वास्थ्य सेवाहरु र उपचारात्मक सेवाको लाग आवश्यक औषध, उपकरण तथा स्वास्थ्य सामाग्रीहरुको व्यवस्थापन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- गर्भावस्थादेख जन्म पश्चात उपलब्ध गराइने खोप, भटामन ए, पोलयो खोप जस्ता आधारभुत स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गरिने छ ।
- "घरदेख घाटसम्म निशुल्क सेवा" कार्यक्रमका लाग एम्बुलेन्स र शव वाहन को व्यवस्थाका लाग सम्वन्धित निकायसँग समन्वय गरी आ.व.श्यक व्यवस्था मलाइने छ ।
- गाउँपालका भत्रका नागरिकहरुलाई घरदैलोमै स्वास्थ्य सेवा पहुँचका लाग वशेषज्ञ सेवा सहितको स्वास्थ्य शवर सञ्चालनको व्यवस्था मलाइने छ ।
- माहामारी, मौसमी वपदजन्य बाढी, डुवान तथा शतलहर, आगलागी तथा अन्य वपद व्यवस्थापनका लाग स्थानीय तहमा स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी तथा अन्य जनशक्तिका लाग वपद व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक बजेटको व्यवस्था मलाइनेछ ।
- प्राथमक स्वास्थ्य केन्द्र, हरिनगरालाई १५ शैयाको आधारभूत अस्पतालमा स्तरोन्नती गर्न आवश्यक पूर्वाधार तथा जनशक्ति सहितको व्यवस्था मलाइ हाल चालु रहेको इमरजेन्सी सेवा र वर्थङ सेन्टरलाई थप व्यवस्थित गर्दै लगनेछ ।
- निजी-सरकारी-साझेदारी नीतिका माध्यमबाट बहु प्रावधक शक्षालयको स्थापना गर्न आवश्यक कदम चालनेछ ।
- एक वडा एक स्वास्थ्य चौकीको अवधारणा अनुरुप वडा नं. ७ मा आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र भवन स्थापनाका लाग भवन निर्माण प्रकृया अगाड बढाईने छ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट निःशुल्क रुपमा उपलब्ध गराईने औषधहरुको अभाव नहुने गरी आवश्यक व्यवस्था मलाइनेछ ।
- स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन आ.व.श्यक व्यवस्था मलाइनेछ ।
- स्वास्थ संस्थाहरुको लाग आवश्यक स्वास्थ्य सामाग्री, फर्निचर, रंगरोगन, घेराबेरा, मर्मत संभार तथा अन्य उपकरणहरु क्रमशः व्यवस्था गर्दै लगनेछ ।
- बृहत पोषण कार्यक्रमको लाग क्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमसँग समन्वय गरी व्यवस्थित रुपमा सञ्चालन गर्दै लगनेछ ।

- आयुर्वेद सेवा वस्तारका लाग गौतमपुर आयुर्वेद औषधालयलाई थप व्यवस्थित गर्दै लगनेछ ।
- गाँउपालका क्षेत्र भत्रका सबै जनसंख्यालाई आधारभुत स्तरको खानेपानी सेवा उपलब्ध गराउन चालू आयोजनाहरुलाई यसै आ.व.मा कार्यान्वयनमा ल्याई हरेक घरघरमा धारा जडान कार्यको थालनी गरिने छ ।
- गाँउपालका क्षेत्र भत्रका शहरोन्मुख बजारहरुमा ढल निकास तथा फोहरमैला व्यवस्थापन कार्यको शुरुवात गरिने छ ।
- खानेपानी तथा सरसफाइको लागी अन्य संघ, प्रदेश सरकार र बाह्य संघ संस्थाको सहकार्य तथा लागत साझेदारीमा आयोजनाहरु अगाडी बढाईनेछ ।
- स्थानिय समुदायको भाषा, साहित्य, कला, संस्कृतिको संरक्षण र सम्वर्द्धन गरिने छ ।
- गा.पा. भत्र रहेका कब्रिस्तान, ईदगाह, स्मसान घाट, मठमन्दिर, मस्जिद मकतब, गुठी, पोखरी लगायत अन्य धार्मकस्थल तथा धार्मक सम्पदाहरुको बिकास तथा सम्वर्द्धनको लागी बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्थानिय परम्परागत भाषा संस्कृती र रितिरिवाजको संरक्षण गर्न वशेष कार्यक्रमहरु ल्याइनेछ ।
- समाजमा धार्मक सहिष्णुता तथा सद्भाव कायम गर्दै धार्मक यात्रा तथा पर्यटनका लाग बजेट व्यवस्था मलाइनेछ । आगामी आ.व.मा हिन्दुहरुको चारधाम तिर्थयात्राका लाग २० जना र मुस्लिम धर्मावलम्वीहरुको हज यात्राका लाग २० जना गरी जम्मा ४० जनासम्मका लाग पचास प्रतिशत लागत सहभागताका आधारमा तिर्थयात्राको व्यवस्था मलाइनेछ ।
- महिला ,बालबालका ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्ग तथा सामाजिक सुरक्षा तर्फ उत्पिडन तथा हिंसामा परेका महिला, बालबालका तथा अपाङ्गहरुलाई आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
- गा.पा. क्षेत्रभत्रका महिलाहरुको लाग आयमुलक सीप तालमको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- बालश्रम भ्रुण हत्या बालवालका तथा महिला उपर हुने घरेलु हिंसा बाल ववाह अनमेल ववाहलाई समाजबाट निरुत्साहित पार्नका लाग वशेष कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।
- यस गाउँपालकालाई बालमैत्री शासन घोषणा गर्नका लाग आवश्यक प्रक्रयाहरु थालनी गरिने छ ।
- जेष्ठ नागरिक, महिला, दलत, बालबालका, अपाङ्ग, अल्पसंख्यक समुदायको संरक्षण र सुरक्षाको लाग आवश्यक कार्यक्रमहरु ल्याइनेछ ।
- असहाय वेवास्तामा परेका ज्येष्ठ नागरिक अपाङ्गता भएका व्यक्ति र एकल महिलाका वश्राम गृह निर्माणका लाग आवश्यक पहल गरिने र सो व्यवस्था नभएसम्मका लाग

सुनसरी जिल्ला भित्र रहेको कुनै संघसंस्था मार्फत त्यस कसमका नागरिकहरुको सम्वोधन गरिनेछ ।

- सुकुम्बासी समस्या समाधान गर्नका लाग राष्ट्रिय भुम आयोगसंग समन्वय गरी गा.पा. भत्रका भुमहिन दलत, भूमहीन सुकुम्वासीहरुलाई जग्गाधनी पुर्जा उपलब्ध गराउन राष्ट्रिय भूम आयोगको कार्यक्रमलाई यथाशघ्र कार्यान्वयनका लाग पहल गरिनेछ ।

४७. वन, वातावरण तथा वपद व्यवस्थापन

- वपद व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानिय वपद व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा लगनेछ ।
- वपदहरुको रोकथाम तथा न्यूनिकरणका लाग पुर्व तयारी, प्रतिकार्य र पुनर्लाभका कार्यक्रम संचालन गर्न स्थानिय वपद व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ठूला पूर्वाधार आयोजनाहरु संचालन गर्दा वपद जोखम संवेदनशलतालाई केन्द्रवन्दुमा राखी कार्यान्वयन गर्न सघाउ पुग्ने गरी डजाइन तथा इस्टिमेट गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- बाढी पहिरो, आगलागी, चट्याङ्ग, हावाहुरी जस्ता प्रकोपबाट पडत नागरिकहरुलाई स्थानीय कानून वमोजिम राहत उपलब्ध गराईनेछ । ठूला प्रकृतिको वपद आई परेमा केन्द्रीय तथा जिल्ला वपद् व्यवस्थापन समति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र अन्य निकायहरुसंग समन्वय गरी काम गरिनेछ ।
- हरिनगर गाउँपालका, देवानगञ्ज गाउँपालका र बर्जु गाउँपालकाको त्रिपक्षीय समन्वयमा सञ्चालनमा ल्याइएको बारुणयन्त्र सञ्चालन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- वभन्न खालका महामारी संक्रमण नियन्त्रणको लागी आवश्यक वजेटको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- गाँउपालका क्षेत्र भत्रका खाली तथा पर्ति जग्गाहरुमा र गापा अन्तर्गत निर्माण भैसकेको सडकहरुको दाँया बाँया बृक्षारोपण कार्य गरिनेछ।
- वातावरण संरक्षण र जलवायू परिवर्तनका असरहरु सम्बन्धमा जनचेतना मूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- जलवायू परिवर्तनसंग अनुकुलत हुने गरी वकास कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- शहरीकरणको वस्तारसंगै बढने फोहरमैलाको चुनौतीलाई सामना गर्न फोहरमैला व्यवस्थापन केन्द्र निर्माणका लाग जग्गाको खोजी गरिनेछ ।
- स्थानीय नदीहरुको कटान नियन्त्रण गर्न तटबन्ध निर्माणका लाग प्रदेश र संघीय सरकारसंग समन्वय गरिनेछ ।

- गा पा क्षेत्रभत्रको फोहोरमैला व्यबस्थापनको लागी ल्याण्डफल्ड साईड बनाईनेछ जसको लाग जग्गा, आवश्यक साधनस्रोत तथा जनशक्ति व्यवस्थापन गरिनेछ ।

४८. सुशासन तथा संस्थागत क्षमता वकास ः

- व्यवस्थापन तथा सर्भेक्षण (O&M) गरी गाउँपालकाको संरचना तथा कर्मचारी दरबन्दी निर्धारण गरी आवश्यक पदहरु प्रदेश तथा संघीय कानून वमोजिम राष्ट्रिय कताबखानामा दर्ता गरी पदपूर्ति प्रक्रयासमेत अगाड बढाउने कार्य आगाम आ.व.मा गरिनेछ ।
- कर्मचारीको क्षमता वकासको लागी पुनर्ताजगी तालमको व्यबस्था गरिनेछ ।लोक सेवा मार्फत नयाँ पदपूर्ति भएका कर्मचारीलाई सेवा प्रवेश तालमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- कार्यसम्पादनको सलसलामा कडा रोग तथा महामारीजन्य रोगबाट ग्रसत कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधीलाई औषधोपचारको लाग आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन उत्कृष्ट कार्य गर्ने राष्ट्रसेवक कर्मचारी, स्वास्थ्यकर्मी, शक्षक र जनप्रतिनिधलाई छनौट गरि वर्षमा एकपटक पुरस्कृत गरिनेछ ।
- सुचना प्रवधको उपयोग गरी स्थानिय तथ्यांक तथा अभलेखलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- लक्षत समुदाय वकास कार्यक्रममा वनियोजित साधन श्रोतबाट स्थानिय श्रम बजारको माग अनुसारको लामो अवधको व्यवसायिक तथा सपमुलक तालम संचालन गरिनेछ ।
- लेखापालनमा सुत्र प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
- जिन्सी व्यवस्थापनका लाग मलेनिकाको PAMS पद्धतिलाई अनिवार्य रुपमा अनुशरण गर्दै लगनेछ ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई सुदृढ बनाईने छ ।
- कर्मचारी र पदाधकारीहरुको आचार संहिता बनाई लागू गरिनेछ ।
- गाँउपालकाको हालसम्मको कार्यप्रगति तथा नीति समाबेश भएको ब्रोसर निर्माण गरी नागरिकको सुसुचत हुने हकलाइ प्रत्याभुत गरिनेछ ।
- सार्वजनिक सुनुवाईको कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
- गाँउपालकाको यथार्थ वस्तुस्थिति झल्कने गरी पार्श्वचत्र निर्माण गरी तथ्यांकमा आधारित रहेर कार्यक्रमहरुको निर्माण गरिनेछ ।
- हरिनगर गाँउपालका अन्तर्गतका मुख्य बजारहरु जस्तै हरिनगरा, घुस्की र भुटाहा बजारमा नागरिकको शान्ति सुरक्षा र अमनचयनलाई मद्यनजर गर्दै क्रमक रुपमा स.स. क्यामरा जडान गरिनेछ ।

- गाँउपालका क्षेत्रभत्रको सार्वजनिक सम्पत्तको सुरक्षा, वकास निर्माणको सुरक्षा, छाडा पशु चौपाया नियन्त्रणका लाग गाँउ प्रहरीको व्यवस्था गरिनेछ ।
- राजस्व तथा वत्त व्यवस्था सुधार तर्फ करका दरहरुलाई समसमायिक बनाईनेछ र करका दायरालाई वस्तार गरी वैज्ञानिक कर प्रणालीको वकास गर्दै कर प्रशासनलाई करदातामैत्री बनाईनेछ ।
- राजश्व सुधार कार्य योजना तयार गरी सो प्रतिवेदनका आधारमा राजश्व प्रक्षेपण गरिनेछ
- ।राजस्व तथा कर चुहावट नियन्त्रण तथा नियमनका लाग सबै वडा कार्यालयहरुमा समेत आवश्यक व्यवस्था मलाइने छ ।
- गाउँपालका भत्र भएका गतिवधहरुलाई वभन्न सञ्चारका माध्यमबाट जनता सामु पस्कने गरी रेडयो कार्यक्रमहरु निर्माण तथा प्रशारण गरी जनताको सुसूचत हुने हकलाई व्यवस्थित गर्दै लगने छ ।
- बैंक तथा वत्तय संस्थाहरुको आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था प्रवर्द्धन गर्दै यस गाउँपालकामा बैंकङ्ग क्षेत्रको शाखा कार्यालय स्थापनामा वशेष जोड दिइने छ ।
- पूँजी बजारलाई यस क्षेत्रमा लगानीका लाग कानून वमोजिम वशेष सहुलयत सहितको व्यवस्था मलाई लगानीका लाग प्रोत्साहन गरिने छ ।

सभाध्यक्षज्यू

अब म आगामी आ.व. २०८०। २०८१ को वार्षक वकास योजनाका केही पक्षहरु यस सम्मानित सभामा रारव्र चाहन्छु ।

४९. यस गाउँपालकाको आर्थक वकासका लाग कृष तथा पशु सेवा, सहकारी सेवा, गरीबि निवराणका लाग लघु उद्धम वकास कार्यक्रम, रोजगार सेवा केन्द्र समेतका माध्यमबाट जनता समक्ष सेवा सुवधा प्रदान गर्ने गरी बजेट वनियोजन गरेको छु। यस गा.पा. अन्तर्गतको कसानहरुलाई खेती संचाईको लाग वधुतीय मीटरको व्यवस्था गरी कृष योग्य योग्य जमनमा संचाई सुवधा वस्तार गर्दै लैजान संचाई क्षेत्रमा बजेट प्रवन्ध मलाएको छु। छु। गा.पा. भत्रका सम्पुर्ण कृषकहरुलाई नवनतम् कृष प्रवध तथा सूचना प्रवधमा आधारित आधारित दिगो भरपर्दो कृष सेवा प्रदान गर्न कृष आधुनिकरणका लाग सञ्चालत यन्त्रहरुको यन्त्रहरुको नियमत व्यवस्थापनका लाग वजेट व्यवस्था गरको छु ।यसैगरी पशु सेवा वकास, सहकारी वकास, उद्यमशीलता वकास समेतका लाग हरेक वषयगत क्षेत्रमा बजेटको बजेटको व्यवस्था गरी रोजगारीको अवस्था सर्जना गर्ने वातावरण कायम गर्न यो वजेटले

सहयोग पुग्ने अपेक्षा सहित ती सबै कार्यक्रम संचालन समेतका लाग रु ३ करोड बजेट वनियोजन गरेको छ।

५०. सामाजिक वकास तर्फ शक्षा, स्वास्थ्य, महिला तथा बालबालका, पञ्जिकरण सेवा समेतका माध्यमबाट सामाजिक वकासका लाग बजेट वनियोजन गरेको छ । ।जनताको आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको हकलाई कार्यान्वयनमा लैजाने गरी एक वडा एक स्वास्थ्य चौकी हुनु पर्ने नेपाल सरकारको नीति अनुरुप वडा नं ७ मा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना गर्न वाँकी रहेकोले आगामी आ.व.मा सो वडामा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रको लाग भवन निर्माण गर्न बजेट व्यवस्था गरेको छ ।मातृशशुको सुरक्षालाई थप प्रभावकारी बनाउन भुटाहा स्थित स्वास्थ्य चौकीमा वर्थङ सेन्टर स्थापना गर्नका लाग वजेट व्यवस्था गरेको छ। प्रदेश सरकार, सामाजिक वकास मन्त्रालय, गाँउपालका को साझेदारीमा संचालत अपांगता रोकथाम तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने गरी वजेट वनियोजन गरेको छ। शैक्षक व्यवस्था सुधारका लाग वजेट नपुग भइ अधुरो रहेका वद्यालय भवनहरुको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न बजेट व्यवस्था मलाएको छ। लैंगक समानता तथा समाजिक समावेशीकरण तर्फ, लक्षत समुदाय तर्फ युवायुवतीहरुलाई लोक सेवा आयोग तयारी कक्षा संचालन, युवाहरुलाई सीप तथा क्षमता वकास तालम, स्वास्थय बीमा कार्यक्रम संचालन, गा.पा. भत्रका समसानघाट कब्रिस्तान तथा मठमन्दिरहरुको पुर्वाधार निर्माणका लाग रु १८ करोड बजेट वनियोजन गरेको छ ।

५१. यसैगरी पूर्वाधार वकास तर्फ वगतमा सञ्चालत गाँउपालका स्तरीय गौरवका बहुवर्षय निर्माणाधीन सडकहरुलाई निरन्तरता दिने गरी वजेट व्यवस्थापन गरेको छ ।यस अन्तर्गत वडा नं १ भत्र पर्ने सइदको घरदेख फोरिङ बंगालीको घरसम्मको सडक आयोजना, स्माइलको घरदेख बि जि अस्पताल हुँदै हुलाकी मार्ग जोड्ने सडक आयोजनालाई निरन्तरता दिने गरी बजेट वनियोजन गरेको छ ।

वडा नं २ अन्तर्गत मन्नान घरदेख रामकुमारको घर सम्मको नाला सहितको सडक निर्माण गर्ने आयोजना, अहमदको घरदेख खललको घरसम्म नाला सहितको सडक आयोजना, जामे मस्जिददेख कब्रस्थानको सडक देख बिजी हस्पिटलको बाटो हुँदै हुलाकी मार्गमा जोड्ने सडक आयोजनाका लाग बजेट व्यवस्थापन गरेको छ।वडा नं ३ अन्तर्गत सडओ चौकदेख गौतमपुर जाने पच सडक जोड्ने सडक निर्माण आयोजना, पञ्चदेवको घरदेख जनता मा.व सम्मको ढलनिकास तथा नाला निर्माण आयोजना, आर्य प्राव स्कूलदेख बतराही

बतराही टोलसम्मको सडक निर्माण आयोजना, ताहिर अन्सारीको घरदेख आरआरएन सडक सम्मको सडक निर्माण आयोजना सञ्चालन गर्ने गरी बजेट अघि सारेको छु ।

वडा नं ४ अन्तर्गत हुलाकी मार्गदेख पूर्व मुसहरी सम्मको सडक निर्माण आयोजना, हरिनगरा बजाज शोरुमदेख इलाका प्रहरी कार्यालय हुँदै बसन्तपुर जाने पीच सकड सम्मको सडक निर्माण आयोजना सञ्चालनका लाग बजेट वनियोजन गरेको छु ।वडा नं ५ अन्तर्गत खोलापारी सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइदेख बसमतिया जाने पच सडकसम्मको सडक निर्माण आयोजना, बेस क्याम्पदेख पश्चिम यादव टोल हुँदै वोडर सम्मको सडक निर्माण आयोजनाका लाग बजेट वनियोजन गरेकोछु ।

वडा नं ६ अन्तर्गत घुस्की बजारदेख उत्तर कब्रस्तान इदगाहसम्म (सावक घुस्की-८) को सडक निर्माण आयोजना र अर्नामा टोल पच सडकदेख पश्चिम बोडरसम्मको सडक आयोजनाका लाग बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु। वडा नं ७ को घुस्की बजारदेख बिक्रमपुरसम्मको सडक आयोजना र शकारी टोलको बनातदेख दक्षण बिक्रमपुरको पुलसम्मको सडक आयोजनाका लाग बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।

गाउँपालकाको प्रशासकीय भवन तथा १५ शैयाको आधारभूत अस्पताल भवन निर्माणका लाग समेत आ.व.श्यक वजेट वनियोजन गरेकोछु ।यस बाहेक इदगाह, कब्रिस्तान तथा सम्सानघाटहरु अतिक्रमण हुन नदिने गरी घेराबेरा गर्न, कस्मिया मदरसा घुस्की र जमअतुल मदरसा भुटाहा लगायतका मदरसा तथा मकतबहरु, भुटाहा बजारको दुर्गा मन्दिर तथा हरिनगरा बजारको बजरंगवली मन्दिर लगायतका देवस्थलहरु समेतको निर्माणका लाग बजेट वनियोजन गरेको छु । आगामी आ.व.२०८०।०८१ मा यसका लाग रु. १९ करोड वजेट वनियोजन गरिएको छ ।

५२. वातावरण तथा वपद व्यवस्थापन, सुशासन तथा अन्तर सम्वन्धित क्षेत्र तर्फ बजारहरुको सरसफाइ व्यवस्थापन, सचेतामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन, ल्याण्डफल्ड साइटको व्यवस्थापन, प्रजातान्त्रिक योध्दाहरुको सम्मानमा स्मृति बाटिका स्थापना तथा वृक्षारोपण गर्ने गरी बजेट व्यवस्था गरेको छु । यसैगरी यस गाउँपालका अन्तर्गतको वन व्यवस्थापनका लाग स्थानीय वन सम्वन्धी नीति तथा कानून निर्माण समेतका लाग वजेट व्यवस्था गरेको छु । वपद व्यवस्थापन तर्फ स्थानीय वपद तथा जलवायू उत्थानशील योजना तयारी, वपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण, खोज तथा उद्धारका लाग प्रयोग गरिने सामाग्री खरिद तथा व्यवस्थापन, शतलहर सम्वन्धी प्रकोप व्यवस्थापनका

लाग दाउरा वतरण तथा न्यानो कपडा वतरण, लागी, बाढी पडत, नदी कटान रोकथाम र वपद सम्वन्धी सूचना व्यवस्थापन समेतका लाग यस क्षेत्रगत वकास तर्फ रु २ करोड ४० ४० लाख बजेट वनियोजन गरेको छु ।||||||||||||||||

५३. कार्यालय सञ्चालन तथा क्षमता वकास तर्फ सूचना प्रवध व्यवस्थापन, इ-हाजिरी व्यवस्थापन, कर्मचारीहरुको क्षमता वकासका लाग सेवा प्रवेश तालम, सेवाकालीन तालम, तथा पुनर्ताजगी तालम को व्यवस्था गर्ने गरी बजेट वनियोजन गरेको छु ।उत्कृष्ट राष्ट्रसेवक प्रोत्साहन पुरुस्कार, कार्यालयको खरिद प्रक्रया तथा अभलेख व्यवस्थापन, अनलाइन पध्दतिमा आधारित लेखापालन तथा नियमन सम्वन्धी व्यवस्था, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सुदृढीकरण, सेवा करार कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नका लाग समेत बजेट व्यवस्था गरेको छु । यसैगरी स्थानीय सरकारका लाग आ.व.श्यक नीति तथा कानून निर्माण, संगठन तथा सर्भेक्षण, सडक गुरुयोजना तयारी, गाउँपालकाको पार्श्वचत्र अध्यावध, गाउँपालकाको पञ्च वर्षय योजना निर्माण, सुशासन व्यवस्थापनका लाग सामाजिक परीक्षण, लैङ्गक उत्तरदायी परीक्षण, नियमत सार्वजनिक सुनुवाई, राजस्व सुधार कार्ययोजना, सहकारी तथा वत्तीय व्यवस्था सुधार समेतका लाग वजेट व्यवस्था मलाएको छु । यसका अलावा यस क्षेत्रगत वकास तर्फ पालका प्रहरी व्यवस्थापन, स्थायी करार कर्मचारीहरुको तलब भत्ता तथा पारिश्रमक अन्य व्यवस्थापन समेतका लाग कुल रु ९ करोड ६१ लाख वनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्षज्यू

अव म गत आ.व. २०७८/०७९ को यथार्थ आय व्यय, चालु आ.व.२०७९/०८० को अनुमान र २०८० जेष्ठ मसान्त सम्मको आय व्ययको अवस्था तथा आगामी आ.व.२०८०/०८१ को अनुमानित आय व्ययको ववरण पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

५४. गत आ.व. २०७८/०७९ मा आय तर्फ संघीय सरकार वत्तय समानिकरण अनुदान रु.१३ करोड, करोड, ७२ लाख, सशर्त अनुदान २५ करोड ३४ लाख ७५ हजार, संघीय राजस्व बाँडफाडबाट रु. ८ करोड ४३ लाख, ९६ हजार, संघीय समपुरक अनुदान २ करोड ९९ लाख, प्रदेश समानिकरण अनुदान ७९ लाख ५४ हजार, प्रदेश राजस्व बाँडफाड रु. ९६ लाख, ०९ हजार ०४ सय, प्रदेश शशर्त अनुदान १ करोड, ५० लाख, ४१ हजार, प्रदेश समपुरक अनुदान १ करोड र आन्तरिक आय तर्फ अ.ल्या. रकम सहित रु. ६ करोड ७९ लाख ०८ हजार ०१ सय ९५

रुपैया ५१ पैसा गरि ६१ करोड ५४ लाख ८३ हजार ५ सय ९५ रुपैया ५१ पैसा आय प्रस्ताव गरिएकोमा जम्मा ६१ करोड ९८ लाख ९५ हजार ०५ सय १४ रुपैया ७० पैसा बास्तवक आय प्राप्त भएको र अनुमानित व्यय तर्फ ६१ करोड ५४ लाख ८३ हजार ५ सय ९५ रुपैया ५१ पैसा व्यय अनुमान गरिएकोमा चालु र पूजिगत तर्फको बास्तबिक व्यय ४१ करोड ८८ लाख ३० हजार ०३ सय ८० रुयैया ११ पैसा खर्च भई बाँकी रकम रु. १८ करोड ७७ लाख ५९ हजार ०३ सय ६८ रुपैया ८९ पैसा गाँउपालकाको चालु पुँजिगत र यस अन्तर्गतका अन्य अन्य सम्पूर्ण कोषहरुको समेत अ.ल्या. आम्दानी सारिएको व्यहोरा अनुरोध छ।आ.व. २०७७/०७८ को जम्मा खर्च ७७.०५ प्रतिशत भएको व्यहोरा समेत अनुरोध गर्दछु ।

५५. चालु आ.व.२०७९/०८० का लाग आय तर्फ संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने वत्तय समानिकरण अनुदान १४ करोड ५५ लाख, चालु सर्शत अनुदान रु २० करोड ५२ लाख ७५ हजार, वशेश अनुदान चालु रु ५० लाख, पुँजिगत सशर्त अनुदान ३ करोड ५५ लाख, समपूरक अनुदान २ करोड ३० लाख, राजस्व बाँडफाँड १० करोड २२ लाख ३६ हजार, प्रदेश सरकारबाट प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने समानिकरण अनुदान ७९ लाख ५४ हजार, सर्शत ९२ लाख ८९ हजार ८ सय ४९ रुपैया, समपुरक अनुदान १ करोड, राजश्व बाँडफाड प्रदेश सरकार १ करोड, १ लाख ९ हजार ४ सय र आन्तरिक श्रोत तर्फ अ.ल्या. रकम सहित रु. ५ करोड २७ लाख २५ हजार ५ सय गरी जम्मा ६० करोड ६५ लाख ८९ हजार आय प्रस्ताव गरिएकोमा हाल सम्म ४५ करोड ५९ लाख ५२ हजार ३ सय ६० रुपैया १५ पैसा आय प्राप्त भएको छ भने व्यय तर्फ चालु खर्चमा रु. ३५ करोड ४६ लाख ६५ हजार र पुजिँगत तर्फ रु. २५ करोड १९ लाख २३ हजार व्यय प्रस्ताव गरिएकोमा हाल सम्म चालु तर्फ २४ करोड ८८ लाख ४४ हजार (प्रतिशतमा ७०.१६) र पुजिँगत तर्फ रु.१८ करोड २७ लाख ९० हजार (७२.५५ प्रतिशत) गरि जम्मा रु.४३ करोड १६ लाख ३४ हजार खर्च भएको व्यहोरा अनुरोध छ।हाल सम्मको जम्मा खर्चको प्रगति ७१.१५ प्रतिशत रहेको छ ।

५६. आगामी आ.व. २०८०। ०८१ का लाग आय तर्फ संघीय सरकार वत्तय समानिकरण रु १२ करोड ६७ लाख, चालु सर्शत अनुदान २२ करोड ६९ लाख, पुँजिगत सर्शत अनुदान ७१ लाख, समपुरक अनुदान ७५ लाख, राजश्व बाँडफाँड तर्फ रु १ करोड ०१ लाख ७८ हजार, वशेष अनुदान तर्फ ७० लाख, प्रदेश सरकार वत्तय समानिकरण अनुदान रु ७९ लाख ७१ हजार, राजश्व बाँडफाड सवारीसाधन कर तर्फ रु ४२ लाख ३ हजार, घरजग्गा रजिष्ट्रेसन रु ६५ र गा.पा. को आन्तरिक श्रोत तर्फ वभन्न कर दस्तुर तर्फ गरी रु १ करोड ३६ लाख, बेरुजु फर्छयौटबाट प्राप्त हुने रकम रु १० लाख सहित जम्मा रु ५२ करोड १ लाख ७७ हजार

आय प्रस्ताव गरिएको छ भने व्यय तर्फ चालु खर्चमा रु. ३२ करोड ०१ लाख ७७ हजार र पुँजिगत तर्फ रु. २० करोड गरी जम्मा रु. ५२ करोड १ लाख ७७ हजार व्यय प्रस्ताव गरेको छु ।

सम्मानीत अध्यक्षज्यू

गाउँपालकाले आगामी आ व को लाग प्रस्ताव गरेको कर, शुल्क, दस्तुर, महशुलको दर रेट समेटिएको आर्थक वधेयक, २०८० र व्ययको क्षेत्रगत र वस्तृत ववरण समेटिएको वनियोजन वधेयक, २०८० र बजेटको पूर्ण ववरण सहितको वार्षक गाउँ वकास योजना यसै साथ अनुसुचमा समावेश गरी छलफलका लाग सम्मानित सभामा टेवल गरेको छु। आगामी आ.व. २०८०/०८१ का लाग तयार गरिएको नीति, कार्यक्रम र बजेट उपर यस सम्मानीत सभामा सघन छलफल भई निर्धारित समय सीमा भत्र सभाको स्विकृती प्राप्त हुनेछ भन्ने मैले वश्वास लएको छु ।

अन्तमा,

वार्षक नीति, कार्यक्रम र बजेट तर्जूमामा अभभावकत्व प्रदान गर्नु हुने अध्यक्षज्यू, श्रोत अनुमान तथा बजेट समा निर्धारण समतिका सबै सदस्यज्यूहरु, वजेट तर्जुमा समतिका सदस्यज्यूहरु, वभन्न वषयगत समतिका सदस्यज्यूहरु, यो बजेट निर्माणमा प्रत्यक्ष वा परोक्ष रुपमा संलग्न रही सहयोग पुरयाउनु हुने, गाउँ कार्यपालकाका सदस्यहरु, वडासदस्यहरु र गाउँपालकाको संरचना अन्तर्गत रहनु भएका सम्पूर्ण कर्मचारी मत्रहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु।गाउँपालकाले लएको लक्ष्य हासल गर्न स्वीकृत कार्यक्रम तथा वजेट समयमै संचालन तथा सम्पन्न गरी प्रतिफल प्राप्तिका लाग यहाँहरु सहित सम्पूर्ण गाउँपालकावासीहरुको सक्रय सहभागता र सहयोग रहनेछ भन्ने पूर्ण वश्वास राख्दै वार्षक नीति, कार्यक्रम र बजेट प्रस्तुति सहित आफ्नो भनाईहरु यही अन्त गर्दछु ।

धन्यवाद ।

रिमझम कुमारी भगत
उपाध्यक्ष
हरिनगर गाउँपालका
सुनसरी
२०८०/०३/१० गते आइतवार